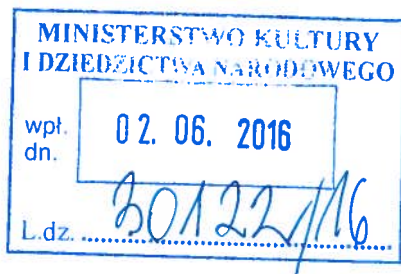

Warszawa, 2016-05-31
PIIT/635/2016

Pan Minister
Krzysztof CZABAŃSKI
Sekretarz Stanu

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

dot. pisma znak: DWIM/573/16

Szanowny Panie Ministrze,

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji [PIIT] w załączeniu uprzejmie przekazuje *Stanowisko PIIT w konsultacjach dot. roli wydawców w prawnautorskim łańcuchu wartości oraz wyjątku na rzecz panoramy*, z prośbą o uwzględnienie w dalszych pracach Ministerstwa.

Z poważaniem

Dr inż. Wacław Iszkowski

Prezes PIIT

Zał. 1

- Stanowisko PIIT (str. 11)

Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji

ul. Kruczkowskiego 8, bud. Nordic Park, VII piętro, 00-380 Warszawa
tel. +48 22 628 2260, 22 628 2406; Biuro PIIT: +48 691 119 555, fax: +48 22 628 55 36
NIP: 526-12-89-338; Sąd Rejonowy w W-wie XII Wydz. Gosp. KRS - Nr 0000130600
Bank Pekao SA Oddział w Warszawie, Nr konta: 65 1240 6175 1111 0000 4573 4520
e-mail: biuro@piit.org.pl, dg@piit.org.pl, kontakt dla mediów: media@piit.org.pl, www.piit.org.pl

Zarząd i Rada Izby

Prezes Izby

Wacław Iszkowski

Wiceprezesi Izby

Marek Bąkowski

Marta Brzoza

Wojciech Dziomdziora

Wiesław Paluszyński

Michał Rogalski

Mirosław Śmiałek

Teresa Wierzbowska

- Hewlett Packard Enterprise
- Orange
- DZP
- e-Konsulting
- iTexa
- Polkomtel
- Cyfrowy Polsat

Rada Izby

Przewodniczący Rady

Krzysztof Król

- Asseco

Wiceprzewodniczący Rady

Andrzej Abramczuk

Michał Jaworski

- Aero2
- Microsoft

Członkowie Rady

Marta Brańska-Rybicka

Stawomir Chabros

Wojciech Dylewski

Aleksander Frydrych

Janusz Górski

Tomasz Hodakowski

Xawery Konarski

Jarosław Kowalski

Tomasz Jordan Kruk

Piotr Kuriata

Jacek Łęgiewicz

Marek Maniecki

Piotr Muszyński

Jacek Pacholczyk

Borys Stokalski-Dzierżykraj

Roman Szwed

Olaf Wąsowski

Ewa Wolniewicz-Warska

- IBM
- BizTech Konsulting
- Polkomtel
- Projecta
- T-Mobile
- Intel Technology
- Traple
- Pearson
- NASK
- P4
- Samsung Electronics
- Globema
- Orange
- Novell
- Infovide-Matrix
- Atende
- Comp
- Kapsch

Komisja Rewizyjna

Emil Konarzewski

Marcin Olender

Wojciech Syrewicz

Mariusz Tomaka

Krzysztof Żuk

- Audytel
- Google
- TI Consulting
- MTT
- AD OMNIUM

Sąd Koleżeński

Piotr Biernacki

Marek Kowalski

Jerzy Okuniewski

Krzysztof Olszowski

Jarosław Ogorzałek

- MGX Infoservice
- Mapako
- Sferia
- SoftProdukt
- J. Ogorzałek

Firmy – Członkowie Izby

AD OMNIUM

Aero2

Agora TC

APR System

Asseco

ATM

ATEM

Atende

ATUTOR

Audytel

BIARDA

BizTech

Bonair

Bonson Consulting

Centrum Obsługi Zamówień Publicznych

C.I. ZETO Białystok

COIG

Comp

CTPartners

Cyfrowy Polsat

Dell

Domański Zakrzewski Palinka

Eddie Consulting Groups

e-Konsulting

ELMO

EmiTel

ENEVA

Eureka

Eutelsat

Fortech

Gemalto

Globema

Google

Grupa Allegro

Grupa Onet.pl

HardGamma

Hewlett Packard Enterprise

Huawei

IBM

Image Recording Solutions

INCOM

Infobip

Infovide-Matrix

Integrated Solutions

Intel Technology

Internetq

Internet.pl

ISM EuroCenter

iTexa

Jarosław Ogorzałek

Kalasoftware

Kancelaria Prawna Michał Skruch

Kapsch Telematic

Kochański Zięba Rapala i Partnerzy

Komplus

Katowickie PRT

LogicSynergy

Logotec Engineering

Macmillan

Mapako

Medien Service

MGX Infoservice

Microsoft

Milstar

Modzelewska i Pańnik

Motorola

mPay

MTT

NASK

Nation-E

Nowa Era

Novell

NT Group

OPTeam

Orange

Oxford University Press

P4

Pearson

Pentacomp

PKRM

Plagiat.pl

Plocman

Polkomtel

Projecta

PWPW

Radix

Relayonit

RP Investment

Sagemcom

Samsung Electronics

SAP

Sferia

SIMPLE

SoftHard

Softman

SoftProdukt

Studio Promocji MIT

Suntech

Systemics-PAB

S-NET

Taylor Wessing e|n|w|c

Telekom Usługi

Telemedian

TI Consulting

TIK-SOFT

T-Mobile

Tomasz W. Niesłuchowski

TP Teltech

Traple Konarski Podrecki i Wspólnicy

Unicorn

Unizeto Technologies

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

Wydawnictwo Bauer

Vulcan

ZETO Katowice

ZETO Koszalin

ZETO Kraków

ZETO Olsztyn

ZETO Poznań

ZETO Tarnów

STANOWISKO Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji [PIIT]

w konsultacjach publicznych dotyczących roli wydawców [w prawnoautorskim łańcuchu wartości] oraz wyjątku na rzecz panoramy.

Rola wydawców [w prawnoautorskim łańcuchu wartości]

W swoim Komunikacie do Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „W kierunku nowoczesnych, bardziej europejskich ram prawa autorskiego” COM (2015) 626 *final*, Komisja Europejska postawiła sobie za cel stworzenie sprawnie funkcjonującego rynku dla prawa autorskiego. Warunkiem wstępnym do jego osiągnięcia ma być przyznanie uprawnionym swobody licencjonowania prawnoautorskich treści – w szczególności w środowisku cyfrowym – w zamian za uczciwą zapłatę.

Realizując powyższą ideę oraz wychodząc naprzeciw reakcjom zainteresowanych stron na Komunikat, Komisja zamierza zebrać opinie w przedmiocie zagadnienia, czy wydawcy gazet, czasopism, książek oraz czasopism naukowych działający w środowisku cyfrowym narażeni są na trudności spowodowane obecnym brzmieniem prawnoautorskich przepisów prawnych. Szczególnie istotne w tym kontekście stają się pytania o możliwość swobodnego licencjonowania treści przez uprawnionych oraz uzyskania zapłaty za korzystanie z tych treści. Materia ta nie była jak dotąd przedmiotem żadnych z konsultacji przeprowadzonych w ciągu ostatnich lat przez Komisję. Na obecnym etapie, Komisja chce przede wszystkim dowiedzieć się od wszystkich zainteresowanych stron, jaki wpływ na nich samych, na cały wydawniczy łańcuch wartości, na konsumentów/obywateli oraz przemysł kreatywny miałyby wprowadzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców. Komisja zaprasza wszystkie zainteresowane podmioty do wyrażenia opinii i – jeżeli to jest możliwe – uzupełnienie jej danymi z rynku i argumentami ekonomicznymi. Zasadne – zdaniem Komisji – jest również zdiagnozowanie, czy potrzeba (lub jej brak) zmian zachodzi odmiennie w zależności od kategorii rynku wydawniczego, tj. czy sytuacja wydawców prasowych jest odmienna w porównaniu do sytuacji wydawców książkowych/naukowych. Inicjując powyższe działania, Komisja zapewni, że ewentualne zmiany legislacyjne pozostaną spójne z polityką Unii Europejskiej dotyczącą otwartego dostępu do wydań naukowych¹.

PYTANIA:

1. Na jakich podstawach prawnych opierają się Państwo w przypadku zamiaru pozyskania praw do celów publikacji materiałów w Państwa tytułach prasowych lub innych treści i dalszego licencjonowania ich? (możliwa odpowiedź wielokrotnego wyboru)
 - o nabycie praw od autora
 - o uzyskanie praw od autora na podstawie licencji (wyłącznej lub niewyłącznej)
 - o samodzielnego prawa uregulowanego w prawie krajowym (np. prawa do dzieła zbiorowego)
 - o prawo do dzieł stworzonych przez pracownika w ramach stosunku zatrudnienia (dzieła pracownicze)

¹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/PL/1-2012-401-PL-F1-1.Pdf>

- nie ma związku
- inne

Jeżeli inne, proszę sprecyzować odpowiedź:

Proszę wyjaśnić:

2. Czy spotkali się Państwo z problemami dotyczącymi udzielania licencji na korzystanie z materiałów publikowanych w Państwa tytułach prasowych lub innych treści rozpowszechnianych w internecie spowodowanymi faktem, że licencjonowali Państwo albo mieli zamiar licencjonować prawa wcześniej przeniesione na Państwa przez autora (lub uzyskane od autora na podstawie licencji)?

- tak, często
- tak, czasami
- prawie nigdy
- nigdy
- nie mam zdania
- nie ma związku

Jeżeli tak, proszę wyjaśnić, jakie to były problemy i przytoczyć przykłady ze wskazaniem na poszczególne państwo członkowskie oraz wskazać rodzaj licencjonowanych treści i licencjobiorcę:

3. Czy spotykali się Państwo z problemami z egzekwowaniem praw związanych z materiałami publikowanymi w Państwa tytułach prasowych albo innych treści rozpowszechnianych w internecie spowodowanymi faktem, że działali Państwo albo mieli zamiar działać w odniesieniu do praw wcześniej przeniesionych na Państwa przez autora (lub uzyskanych od autora na podstawie licencji)?

- tak, często
- tak, czasami
- prawie nigdy
- nigdy
- nie mam zdania
- nie ma związku

Jeżeli tak, proszę wyjaśnić jakie to były problemy i przytoczyć przykłady ze wskazaniem na poszczególne państwo członkowskie oraz wskazać rodzaj korzystania i domniemanego naruszenia:

4. Jaki wpływ na wydawców miałyby utworzenie nowego prawa pokrewnego w prawie Unii Europejskiej (w szczególności na możliwość udzielania przez nich licencji i ochronę treści przed naruszeniami, jak również na otrzymanie rekompensaty za korzystanie z utworu na podstawie wyjątku)?

- o silny pozytywny wpływ
- o niewielki pozytywny wpływ
- o brak wpływu
- o niewielki negatywny wpływ
- o silny negatywny wpływ
- o nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż przejście do modeli biznesowych opartych o nowe technologie, jakkolwiek może wiązać się z pewnymi niedogodnościami dla niedostosowanych uczestników, to jednak stanowi przede wszystkim olbrzymią szansę dla całego sektora kreatywnego. Zgodnie z raportem PwC „The digital future of creative Europe: The impact of digitization and the Internet on the creative industries in Europe”(str. 16)² niemal całość wzrostu sektora kreatywnego w latach 2003 do 2013 związana jest z produktami i usługami w postaci cyfrowej. Co więcej, przychód sektora wynikających z produktów i usług cyfrowych wzrósł w tym okresie o 36 mld €, gdy spadek przychodu z produktów i usług niecyfrowych wyniósł w tym samym okresie 14 mld €. Powyższe wyraźnie pokazuje, iż sfera cyfrowa nie tylko „wyrównała” straty poniesione w obszarze niecyfrowym, ale doprowadziła do wyraźnego wzrostu przychodów całego sektora kreatywnego.

Wobec powyższego należy zadać fundamentalne pytanie – czy istnieje potrzeba interwencji prawodawcy unijnego w celu wprowadzenie nowego prawa pokrewnego?

Izba stoi na stanowisku, iż ewentualne wprowadzenie przedmiotowego prawa pokrewnego nie miałyby pozytywnych skutków dla całości sektora kreatywnego. Jedynym beneficjentem mogłyby tu być jedynie organizacje zbiorowego zarządzania, które dążą do umiejscowienia się w roli inkasenta i dystrybutora środków finansowych towarzyszących nowemu prawu pokrewnemu. Ponadto w naszej opinii prawo autorskie zapewnia wydawcom wystarczające środki i instrumenty do ochrony ich praw. Uważamy, iż ewentualne regulacja w tym zakresie, nie odpowiada żadnym istotnym ogólnym celom realizowanym przez Unię Europejską. Co więcej, za koniecznością interwencji legislacyjnej na poziomie UE nie przemawiają jakiegokolwiek istotne argumenty natury ekonomicznej czy prawnej. Ewentualne interwencja naruszy, zatem zasadę niezbędności i proporcjonalności wyrażone w art. 52 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia z podobnymi prawami wprowadzonymi w Niemczech i Hiszpanii należy stwierdzić, iż w efekcie nowego prawa wystąpiły zjawiska negatywne, o różnym natężeniu dla różnych grup uczestników rynku np. w Hiszpanii nastąpił spadek ruchu internetowego na witrynach wydawców (o 6% średni, o 14% dla mniejszych, niezależnych wydawców). Szereg podmiotów działających na tym rynku musiało zakończyć działalność lub ją ograniczyć - dotyczyło to zarówno wielkich koncernów międzynarodowych, jak i niewielkich dostawców lokalnych.³

² <http://www.strategyand.pwc.com/media/file/The-digital-future-of-creative-Europe-2015.pdf>

³

<http://www.nera.com/content/dam/nera/publications/2015/090715%20Informe%20de%20NERA%20para%20AEE%20PP%20%28VERSION%20FINAL%29.pdf>

Licencjonowanie:

Nowe prawo wprowadzi kolejną warstwę praw, obok już istniejących praw autorskich, które będą musiały być licencjonowane w celu wykorzystania danego materiału. Przełoży się to naszym zdaniem na większą złożoność i niepewność oraz zwiększy koszty transakcyjne. Prawdopodobnie doprowadzi to także do zmniejszenia skali licencjonowania, co może przełożyć się na spadek dochodów.

Egzekwowanie:

Nowe prawo raczej nie wpłynie na możliwości egzekwowania praw autorskich. Wydaje się, że problem naruszeń własności intelektualnej wydawców nie jest problemem wymagającym legislacyjnej interwencji.

Obecnie wydawcy posiadają szeroki wachlarz możliwości w zakresie egzekwowania praw autorskich, mimo to, w stosunku do innych kategorii treści, ilość wszczynanych spraw sądowych i zgłoszeń nielegalnych treści typu prasowego (zgodnie z procedurą *notice and action*) jest niewielka.

Otrzymywane rekompensaty za wyjątki:

Nie jest jasne, w jaki sposób nowe prawo miałyby wpływać na poziom rekompensat przypadających wydawcom z tytułu wyjątków od monopolu prawnoautorskiego.

W zależności od przyjętego wariantu prawa pokrewnego wiązać się będzie z wynagrodzeniem dla wydawców. Biorąc pod uwagę zgłaszane - głównie przez organizacje zbiorowego zarządzania - postulaty wykorzystania środków pochodzących z opłat od urzędzeń i nośników (tzw. opłata reprograficzna) do zapewnienia wynagrodzenia wydawcom – pragniemy wyraźnie wypowiedzieć się przeciwko takiemu rozwiązaniu. Przede wszystkim prowadziłyby ono do utrwalenia i rozszerzenia niezwykle niekorzystnego i nieefektywnego modelu tzw. opłaty reprograficznej, który Izba wielokrotnie już krytykowała w przesyłanych Ministerstwu stanowiskach.

Jest to szczególnie istotne w kontekście orzeczenia TSUE w sprawie Reprobel (C-572/13). W powyższym orzeczeniu TSUE stwierdził, iż „artykuł 5 ust. 2 lit. a) i art. 5 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2001/29 stoją na przeszkodzie istnieniu uregulowania krajowego (...), które zezwala państwom członkowskim na przyznanie części godziwej rekompensaty należnej podmiotom praw autorskich wydawcom utworów stworzonych przez twórców, bez zobowiązania ich do zapewnienia twórcom możliwości skorzystania, choćby pośrednio, z części rekompensaty, której zostali oni pozbawieni”. Odnotować należy, iż polska ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych w art. 20 ust. 4 pkt 2 przewiduje, iż 50 % z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży urzędzeń reprograficznych oraz związanych z nimi czystych nośników przypada wydawcom, nie zobowiązując przy tym wydawców do zapewnienia twórcom możliwości skorzystania z uzyskanej w powyższy sposób rekompensaty.

W tym miejscu warto przypomnieć, iż godziwa rekompensata oparta o opłaty od urzędzeń i nośników, obowiązuje jedynie w części państw członkowskich Unii Europejskiej. Wprowadzenia prawa pokrewnego dla wydawców, które umożliwiłoby im uzyskiwanie części środków pochodzących z opłat od urzędzeń i nośników, w sposób nieuzasadniony uprzywilejowałoby wydawców z krajów, w których ta opłata istnieje.

Ewentualne rozwiązanie problemu powstałego w wyniku orzeczenia w sprawie *Reprobel* leży w zakresie prawa autorskiego i nie wymaga tworzenia dodatkowych praw pokrewnych. Wystarczające jest tu jedynie wyjaśnienie zakresu uprawnień wynikających z art. 5 ust. 2 lit. b Dyrektywy 2001/29/WE.

5. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców działających w ramach wszystkich kategorii sektora wydawniczego miałyby wpływ na autorów działających w sektorze wydawniczym, takich jak: dziennikarze, pisarze, fotografowie, menedżerowie informacji (researcherzy) (w szczególności na umowne relacje autorów z wydawcami, wynagrodzenie i rekompensatę za korzystanie z utworu na podstawie wyjątku)?
- silny pozytywny wpływ
 - niewielki pozytywny wpływ
 - brak wpływu
 - niewielki negatywny wpływ
 - silny negatywny wpływ
 - nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców oznaczać będzie, że autorzy działający w sektorze wydawniczym mogą zostać pozbawieni prawa swobodnego dysponowania swoją twórczością. Prawdopodobna wydaje się sytuacja, w której pierwszy wydawca danego dzieła będzie uzyskiwać de facto pełną kontrolę nad jego dalszą eksploatacją, w efekcie pozbawiając jej samego autora.

6. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego wyłącznie na rzecz wydawców prasy miałyby wpływ na autorów działających w sektorze wydawniczym (jak powyżej)?
- silny pozytywny wpływ
 - niewielki pozytywny wpływ
 - brak wpływu
 - niewielki negatywny wpływ
 - silny negatywny wpływ
 - nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

W świetle zachodzących na rynku wydawniczym zmian i coraz większej ilości podmiotów publikujących wyłącznie w Internecie, określenie komu przysługuje status "wydawcy prasy" wydaje się niemożliwe. Tym samym prawo to przysługiwać będzie w zasadzie wszystkim podmiotom.

7. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców działających w ramach wszystkich kategorii sektora wydawniczego miałyby wpływ na innych uprawnionych niż autorzy działający w sektorze wydawniczym?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Tworzenie nowego prawa, o niejasnym zakresie przedmiotowym i podmiotowym i w oderwaniu od dotychczasowych konstrukcji prawa autorskiego, może naszym zdaniem prowadzić do zwiększonej niepewności i złożoności w stosunkach prawnych, utrudnić licencjonowanie treści i wywołać szereg negatywnych skutków dla rozwijających się obecnie modeli biznesowych.

8. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego wyłącznie na rzecz wydawców prasy miałoby wpływ na innych uprawnionych niż autorzy działający w sektorze wydawniczym?
- silny pozytywny wpływ
 - niewielki pozytywny wpływ
 - brak wpływu
 - niewielki negatywny wpływ
 - silny negatywny wpływ
 - nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Analogicznie, jak w pkt 6., naszym zdaniem, w świetle zachodzących na rynku wydawniczym zmian i coraz większej ilości podmiotów publikujących wyłącznie w Internecie, określenie, komu przysługuje status "wydawcy prasy" wydaje się niemożliwe. Tym samym prawo to przysługiwać będzie w zasadzie wszystkim podmiotom.

9. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców działających w ramach wszystkich kategorii sektora wydawniczego miałoby wpływ na badaczy lub instytucje naukowe lub badawcze?
- silny pozytywny wpływ
 - niewielki pozytywny wpływ
 - brak wpływu
 - niewielki negatywny wpływ
 - silny negatywny wpływ
 - nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Działalność naukowa i badawcza w dużej części polega na wyjątkach od prawa autorskiego, np. prawo cytatu.

Jeśli nowe prawo nie respektowałoby obowiązującego zakresu tych wyjątków, mogłoby to doprowadzić do obciążenia dodatkowymi formalnościami i opłatami czy wręcz uniemożliwienia prowadzenia wielu działań badawczo-naukowych.

Nowe prawo mogłoby także niekorzystnie wpłynąć na otwarty dostęp do zasobów naukowych - utrudniając wyszukiwanie i indeksowanie treści. Zagrożone mogłyby być także otwarte publikacje naukowe zwłaszcza w przypadku, gdy nie będzie możliwe zrzeczenie się nowego prawa przez wydawców, jak również działalność w zakresie eksploracji tekstów i danych (*text and data mining*).

10. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego wyłącznie na rzecz wydawców prasy miałoby wpływ na badaczy lub instytucje naukowe lub badawcze?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Uwagi jak powyżej.

11. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców działających w ramach wszystkich kategorii sektora wydawniczego miałoby wpływ na dostawców usług internetowych (w szczególności, jeżeli chodzi o możliwość uzyskiwania przez te podmioty licencji na korzystanie z prasy lub innych treści drukowanych)

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Nowe prawo miałoby niewątpliwie negatywny wpływ na dostawców usług internetowych. Z uwagi na uniwersalność podstawowych dla protokołu internetowego środków technicznych (takich jak hiperłącza), którymi posługują się podmioty z różnych sektorów gospodarki cyfrowej, wspomniane negatywne skutki wykraczałyby daleko poza sektor wydawców prasy.

Dodatkowe obowiązki i koszty ponosiliby na przykład dostawcy książek elektronicznych (e-booków), zmuszeni do zawierania kolejnych umów licencyjnych.

Wprowadzenie takich przepisów miałyby negatywny wpływ na przedsiębiorców innowacyjnych, poszukujących nowych modeli biznesowych. Groźba ewentualnych działań egzekucyjnych podejmowanych przez organizacje zbiorowego zarządzania wystarcza, aby niektóre podmioty zrezygnowały z rozpoczęcia działalności w danym sektorze. Dotyczy to także np. producentów aplikacji mobilnych i małych firm typu startup, dla których groźba pozwu i wysokich kar oznacza często ryzyko, które nie są w stanie zaakceptować.

Szersza analiza skutków nowego prawa pokrewnego dla wydawców została opublikowana przez firmę prawniczą Taylor Wessing.⁴

12. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego wyłącznie na rzecz wydawców prasy miałyby wpływ na dostawców usług internetowych (w szczególności, jeżeli chodzi o możliwość uzyskiwania przez te podmioty licencji na korzystanie z prasy lub innych treści drukowanych)?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Uwagi analogiczne do pytanie nr. 6. Ograniczenie tego prawa do “wydawców prasy” nie jest naszym zdaniem możliwe.

13. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców działających w ramach wszystkich kategorii sektora wydawniczego miałyby wpływ na konsumentów/ użytkowników końcowych/obywateli Unii Europejskiej?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

⁴ http://deutschland.taylorwessing.com/documents/get/548/public-consultation-re-ancillary-copyright-2016-05-17.pdf/show_on_screen

Wprowadzenie takiego prawa ograniczyłoby cyrkulację treści w Internecie, co skutkowałoby utrudnionym dostępem do treści i wpłynęło na wzrost kosztów, tym samym znacznie pogarszając sytuację użytkowników/konsumentów w Europie. Docelowo mogłoby to także skutkować ograniczeniem konkurencji na rynku i swobody wyboru.

Szczególnie negatywne byłoby objęcie tym prawem tzw. "fragmentów" (*snippets*), tekstu, które używane są obecnie do zwięzłego określenia, jaka treść znajduje się pod danym linkiem. Ewentualna konieczność uzyskiwania licencji na te "fragmenty" spowodowałaby rezygnację z ich używania.

Skutkiem nowych regulacji byłoby ograniczenie dostępu do informacji i wiedzy, co w kontekście rozwoju społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy wydaje się działaniem przeciwnym.

Biorąc pod uwagę funkcjonujący w wielu państwach członkowskich model ustalania wysokości opłat od urzędzeń i nośników, spodziewać należy się niechybnie nowych żądań poszerzenia zakresu przedmiotowego, jak i samych stawek opłat ze strony organizacji zbiorowego zarządzania. Skutki takich żądań w pierwszej kolejności uderzą w konsumentów, którzy będą musieli zapłacić więcej za urządzenia zapewniające im dostęp do treści cyfrowych.

14. Czy utworzenie nowego prawa pokrewnego wyłącznie na rzecz wydawców prasy miałoby wpływ na konsumentów/ użytkowników końcowych/obywateli Unii Europejskiej?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Uwagi analogiczne do pyt. nr. 6. Ograniczenie tego prawa do "wydawców prasy" nie jest możliwe.

15. Czy przyznane wydawcom – przez przepisy krajowe – prawo do rekompensaty za niektóre sposoby korzystania online z ich treści ma jakikolwiek wpływ na Państwa działalność i jeżeli tak, to, jaki?

- silny pozytywny wpływ
- niewielki pozytywny wpływ
- brak wpływu
- niewielki negatywny wpływ
- silny negatywny wpływ
- nie mam zdania

Proszę wyjaśnić:

Doświadczenia Niemiec i Hiszpanii są w tym zakresie jednoznacznie negatywnie. Odnotowano spadek ruchu do witryn wydawców, zamknięcie lub ograniczenie działalności szeregu usługodawców internetowych, niepewność prawną, procesy sądowe.⁵

16. Czy w kontekście zagadnienia roli wydawców w prawnoautorskim łańcuchu wartości oraz ewentualnego utworzenia nowego prawa pokrewnego na rzecz wydawców, istnieją jeszcze inne kwestie, które powinny zostać poddane pod rozważenie?

- tak
- nie

Jeżeli tak, proszę wyjaśnić i w miarę możliwości wesprzeć odpowiedź danymi z rynku oraz innymi argumentami ekonomicznymi:

Korzystanie utworów takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych (wyjątek na rzecz „panoramy”)

W odniesieniu do drugiej części formularza, dotyczącej tzw. wolności panoramy, zgłaszamy następujące uwagi:

Pierwsze 2 pytania dotyczące ewentualnych problemów związanych z umieszczaniem w internecie wizerunków i utworów, takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych oraz problemów z zapewnianiem dostępu online do tychże wizerunków, które to problemy wynikają z faktu, że utwory te są chronione przez prawo autorskie, nie mają bezpośredniego związku z działalnością członków Izby/Komitetu.

W ramach swej działalności komercyjnej, członkowie PIIT korzystali na gruncie wyjątku na rzecz „panoramy” z wizerunków utworów, takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych. Miało to miejsce głównie w Polsce, rzadziej w kilku innych krajach Unii Europejskiej: Belgia, Niemcy, Włochy, na potrzeby produkcji i nadawania programów telewizyjnych, np. transmisji maratonów odbywających się na terenie miast, w których utwory architektoniczne lub rzeźby umieszczone są na stałe w miejscach publicznych lub nadawania programów informacyjnych. Tego typu obrazy tworzone są i umieszczane także w różnego rodzaju publikacjach - obecnie przede wszystkim internetowych. Można wymienić tutaj np. blogi turystyczne, sprawozdania z prywatnych podróży, portale firm turystycznych i wycieczkowych, strony historyczne, hobbystyczne i inne. Zdjęcia miast są także popularnymi ilustracjami zupełnie niezwiązanych tematycznie stron, a obecnie coraz częściej mobilnych aplikacji. Stanowią wreszcie niezbędny i istotny element różnego rodzaju materiałów edukacyjnych, z Wikipedią na czele. Wszyscy wymienieni (jedynie przykładowo) autorzy i podmioty wykorzystujące tego typu obrazy polegają obecnie na tym wyjątku od prawa autorskiego.

Członkowie PIIT nie udzielają licencji i nie oferują licencji na korzystanie z utworów, takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych.

⁵ http://cdn.ccianet.org/wp-content/uploads/2016/05/CCIA_AncillaryCopyright_Paper_A4-1.pdf

Wprowadzenie na poziomie europejskim wyjątku dotyczącego niekomercyjnego korzystania z utworów, takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych nie miałyby wpływu na działalność przedsiębiorców zrzeszonych w PIIT, jako że utwory takie wykorzystywane są wyłącznie w celach komercyjnych. Jednak, w przypadku gdyby wprowadzenie na poziomie europejskim wyjątku dotyczącego niekomercyjnego korzystania z w/wym. utworów miało równocześnie w jakikolwiek sposób dodatkowo ograniczyć lub utrudnić korzystanie komercyjne, tym samym zawężając aktualny zakres praw w zakresie komercyjnego wykorzystania, miałyby to negatywny wpływ na działalność przedsiębiorców zrzeszonych w PIIT.

Wprowadzenie na poziomie europejskim wyjątku dotyczącego komercyjnego korzystania z utworów, takich jak utwory architektoniczne lub rzeźby, wykonanych w celu umieszczenia ich na stałe w miejscach publicznych mogłoby nieznacznie uprościć działalność w zakresie tworzenia i nadawania niektórych programów telewizyjnych. Ewentualne zawężenie zasad stosowania wyjątku na rzecz „panoramy” w stosunku do przepisów obowiązujących obecnie w prawie polskim odbiłoby się niekorzystnie na działalności biznesowej wielu przedsiębiorców. Potencjalnie największy pozytywny wpływ wywarłoby wprowadzenie paneuropejskiego wyjątku dla działalności podmiotów publikujących w Internecie. Z zasady ponadgraniczna działalność tego typu, wraz z niekorzystnymi w Europie regulacjami dotyczącymi jurysdykcji w sprawach o naruszenie praw autorskich, naraża takie podmioty na potencjalne procesy sądowe związane z wykorzystaniem obrazów dzieł znajdujących się w przestrzeni publicznej. Ujednolicenie sytuacji prawnej w całej UE pozytywnie wpłynęłoby na pewność prawną i warunki prowadzenia działalności gospodarczej, ale miałyby także pozytywny wpływ na dostęp do wiedzy i edukacji online.

Obowiązujące zarówno w Polsce, jak i w niektórych innych krajach Unii Europejskiej przepisy w tym obszarze są odpowiednie, proporcjonalne i nie stanowią utrudnienia w prowadzeniu działalności komercyjnej. Stoimy na stanowisku, iż Państwu Członkowskiemu powinno pozostawić się możliwość decydowania o zasadach stosowania „wyjątku na rzecz panoramy” oraz że wprowadzenie w tym zakresie dodatkowych regulacji na poziomie unijnym wydaje się zbędne.

